

Dosarul nr. 2rac-48/21

Prima instanță: Judecătoria Criuleni sediul Dubăsari (jud. I. Malanciuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, I. Cotruță, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fructlain-Trans”, reprezentată de avocatul Roman Stici

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Gospodăriei Țărănești „Viilis” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Fructlain-Trans” cu privire la încasarea datoriei

împotriva deciziei din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fructlain-Trans” și menținută hotărârea din 4 martie 2020 a Judecătoria Criuleni sediul Dubăsari, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 30 octombrie 2019, GȚ „Viilis”, reprezentată de avocatul Anatolie Dmitric a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Fructlain-Trans” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că în baza relațiilor comerciale existente între GȚ „Viilis”, care a participat în calitate de vânzător și SRL „Fructlain-Trans”, în calitate de cumpărător a merelor (fructe de mere), la situația existentă pe data de 1 ianuarie 2018, SRL „Fructlain-Trans” înregistra față de GȚ „Viilis” o restanță în sumă de 308 378 de lei.

La 10 august 2018, SRL „Fructlain-Trans” a achitat în favoarea GȚ „Viilis” suma de 228 000 de lei, datoria fiind diminuată până la suma de 80 378 de lei.

A comunicat că la 16 septembrie 2018, între GȚ „Viilis” (vânzător) și SRL „Fructlain-Trans” (cumpărător) a fost semnat un nou contract de vânzare-cumpărare nr. 01/17, prin care, în perioada 17 septembrie 2018 - 27 octombrie 2018, GȚ „Viilis” a vândut SRL „Fructlain-Trans” producție (fructe de mere de diverse soiuri), prețul total al cărora fiind în mărime de 587 058,44 de lei.

Faptul transmiterii producției de către GȚ „Viilis” și primirii acesteia de către SRL „Fructlain-Trans” se confirmă inclusiv prin facturile fiscale care au fost emise la caz.

A remarcat că, contrar prevederilor pct. 2.3 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 01/17 din 16 septembrie 2018, care prevede că modul de achitare se efectuează nu mai târziu de 1 februarie 2019, pârâtul nu și-a respectat angajamentul în limita termenului prevăzut, ci a achitat doar parțial datoria în afara termenului limită.

Astfel, la 12 februarie 2019, SRL „Fructlain-Trans” a achitat în favoarea GȚ „Viilis” suma de 50 000 de lei, care a fost direcționată spre stingerea datoriei istorice de 80 378 de lei, fiind diminuată datoria istorică până la suma de 30 078 de lei.

La 6 martie 2019, SRL „Fructlain-Trans” a achitat suma de 45 000 de lei, din care a fost stinsă datoria istorică rămasă de 30 078 de lei, iar restul sumei de 14 622 de lei a fost redirecționată spre stingerea datoriei formate în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 01/17 din 16 septembrie 2018.

Prin urmare, datoria de bază pe care o înregistrează SRL „Fructlain-Trans” față de GȚ „Viilis” constituie suma de 572 436,44 de lei (587 058,44 - 14 622,00).

Având în vedere prevederile art. 942 alin. (1), (2) Cod civil, a menționat că urmare a neexecutării în termen a obligației de plată, pârâtul urmează să achite în favoarea GȚ „Viilis” și o dobândă de întârziere în mărime totală de 63 535,26 de lei.

Referitor la încercarea de a soluționa situația creată pe cale amiabilă, a relatat că în luna ianuarie a anului 2019, GȚ „Viilis”, alături de un creditor de al său SRL „Diazchim” (față de care la acel moment înregistra restanță) a remis o pretenție scrisă către SRL „Fructlain-Trans”, prin care a solicitat cu insistență executarea obligației pecuniare în termen.

Ca răspuns, GȚ „Viilis” a recepționat o scrisoare, prin care SRL „Fructlain-Trans” a pretins că termenul limită de executare a obligației pecuniare ar constitui data de 1 iunie 2019.

Totodată, a precizat că nici până în prezent SRL „Fructlain-Trans” nu și-a onorat obligațiunile de plată.

La 4 octombrie 2019, GȚ „Viilis” a remis în adresa pârâtului o nouă pretenție scrisă prin care a solicitat satisfacerea de urgență a obligației pecuniare, însă respectiva somație a fost restituită, fiind indicat de către angajatul poștal că pârâtul nu este de găsit.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 4, 9, 10, 11, 16, 774, 776, 874, 942, 1108-1118 Cod civil, art. 4, 5, 7, 12, 28, 38, 60, 75, 83, 85, 94, 96, 166, 167, 174, 175, 176-178 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul SRL „Fructlain-Trans” în beneficiul GȚ „Viilis” a datoriei în mărime de 572 436,44 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 63 535,26 de lei, a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 19 079,16 de lei și a serviciilor juridice în mărime de 25 000 de lei.

Pe parcursul examinării cauzei, GȚ „Viilis”, reprezentată de avocatul Anatolie Dmitric a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat încasarea din contul SRL „Fructlain-Trans” în beneficiul GȚ „Viilis” a

datoriei în mărime de 572 436,44 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 95 952,42 de lei, a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 20 051,80 de lei, a serviciilor juridice în mărime de 25 000 de lei și a cheltuielilor de executare în mărime de 2 800 de lei.

Prin hotărârea din 4 martie 2020 a Judecătorei Criuleni sediul Dubăsari, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate din contul SRL „Fructlain-Trans” în beneficiul GȚ „Viilis” suma de 572 436,44 de lei cu titlu de datorie, suma de 95 952,42 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 20 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, suma de 20 051,80 de lei cu titlu de cheltuieli pentru taxa de stat și suma de 2 800 de lei cu titlu de cheltuieli de executare.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, SRL „Fructlain-Trans” a contestat-o cu apel.

Pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, GȚ „Viilis”, reprezentată de avocatul Anatolie Dmitric a depus cerere cu privire la calcularea dobânzii suplimentare, prin care a solicitat încasarea din contul SRL „Fructlain-Trans” în beneficiul GȚ „Viilis” a dobânzii de întârziere pentru perioada 5 martie 2020 - 29 septembrie 2020 în mărime de 44 316,77 de lei.

Prin decizia din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Fructlain-Trans” și menținută hotărârea primei instanțe.

Au fost încasate din contul SRL „Fructlain-Trans” în beneficiul GȚ „Viilis” dobânda de întârziere pentru perioada 5 martie 2020 - 29 septembrie 2020 în mărime de 44 316,77 de lei și cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat suportate în instanța de apel în mărime de 1 330 de lei.

Întru consolidarea soluției adoptate, în circumstanțele în care SRL „Fructlain-Trans” și-a asumat obligația de a achita pentru marfa furnizată conform facturilor fiscale eliberate, aceasta nu și-a onorat obligațiunile până în prezent, iar datoria față de GȚ „Viilis”, la ziua de 4 martie 2020, constituia suma de 572 436,44 de lei, instanțele de judecată ierarhic inferioare au ajuns la concluzia de admitere a pretenției cu privire la încasarea datoriei în sumă de 572 436,44 de lei.

Prin urmare, luând în considerare că SRL „Fructlain-Trans” nu și-a executat obligația de restituire a sumelor solicitate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat întemeiată și cerința de încasare a dobânzii de întârziere în sumă de 95 952,42 de lei.

Totodată, având în vedere prevederile art. 372 alin. (3) CPC, instanța de apel a reținut că reprezentantul GȚ „Viilis” a depus cerere prin care a solicitat încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada 5 martie 2020 - 29 septembrie 2020, în sumă de 44 316,77 de lei.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia de a admite cererea și a încasa suplimentar de la SRL „Fructlain-Trans” în beneficiul GȚ „Viilis” dobânda de întârziere în sumă de 44 316,77 de lei.

La 14 decembrie 2020, SRL „Fructlain-Trans”, reprezentată de avocatul Roman Stici a declarat recurs împotriva deciziei din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen, admiterea recursului, casarea

integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a invocat prima instanță și instanța de apel au omis a reține că în procesul respectiv nu a fost implicat adevăratul creditor al SRL „Fructlain-Trans”, care este SRL „Diazchim”, or la somația expediată în adresa SRL „Fructlain-Trans” de către GȚ „Viilis” și SRL „Diazchim”, a fost anexat contractul de cesiune a creanțelor nr. 001 V/DZ/FLT din 8 februarie 2019, prin care GȚ „Viilis” a cedat, iar SRL „Diazchim” a preluat creanța deținută față de SRL „Fructlain-Trans”, ce rezultă din 30 facturi fiscale, semnate de către GȚ „Viilis”, în calitate de vânzător și SRL „Fructlain-Trans”, în calitate de cumpărător.

Cu toate acestea, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au reținut că cererea de chemare în judecată din 30 octombrie 2019 a fost înaintată de către GȚ „Viilis”, care la acel moment nu mai dispunea de calitatea de creditor al creanțelor întemeiate pe facturile fiscale anexate la acțiune, deoarece adevăratul creditor și unicul reclamant în acest caz era și rămâne a fi SRL „Diazchim”, care a preluat creanța respectivă în temeiul contractului de cesiune a creanțelor nr. 001 V/DZ/FLT din 8 februarie 2019.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au apreciat faptul că contractul de cesiune a creanțelor nr. 001 V/DZ/FLT din 8 februarie 2019 nu produce efecte juridice din motivul achitării de către GȚ „Viilis” în beneficiul SRL „Diazchim” a unor mijloace financiare, or obiectul acestui contract de cesiune a constituit creanța formată împotriva debitorului SRL „Fructlain-Trans” și în aceste împrejurări, contractul de cesiune nu se consideră reziliat atât timp cât debitorul nu stinge datoria în beneficiul noului creditor care este SRL „Diazchim”.

Prin urmare, instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat asupra dreptului de proprietate a unei persoane neantrenate în proces și anume SRL „Diazchim”, iar aceste circumstanțe au dus la soluționarea greșită a cauzei și la aprecierea arbitrară a probelor.

Totodată, prima instanță și instanța de apel, în cazul dispunerii încasării din contul SRL „Fructlain-Trans” în beneficiul unui terț lipsit de calitate de creditor precum este intimatul, au omis prevederile art. 823 alin. (2) Cod civil.

Prin urmare, prin faptul dispunerii încasării din contul SRL „Fructlain-Trans” în beneficiul intimatului a unor mijloace financiare, SRL „Fructlain-Trans” păstrează calitate de debitor a cesionarului SRL „Diazchim”, fapt ce permite de jure acestuia a înainta împotriva SRL „Fructlain-Trans” o acțiune similară privind achitarea datoriilor formate din facturile fiscale aferente contractului de cesiune a creanțelor nr. 001 V/DZ/FLT din 8 februarie 2019, care a rămas în vigoare.

De asemenea, a evidențiat și faptul că prin admiterea acțiunii, GȚ „Viilis” a beneficiat de o îmbogățire nejustificată, or nefiind titularul creanței față de SRL „Fructlain-Trans”, a beneficiat de mijloacele financiare care sunt destinate adevăratului creditor - cesionarul SRL „Diazchim”, care de fapt, în mod absolut ilegal, nu a fost antrenat în procesul respectiv.

La 14 ianuarie 2021, GȚ „Viilis”, reprezentată de avocatul Anatolie Dmitric a depus referință la recursul declarat de SRL „Fructlain-Trans”, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 23 octombrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 123 vol. II).

Tot actele cauzei atestă că la 7 decembrie 2020, reprezentantul recurentei, avocatul Roman Stici a luat cunoștință cu materialele dosarului, fapt ce se confirmă prin declarație (f. d. 131 vol. II).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 14 decembrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Fructlain-Trans”, reprezentată de avocatul Roman Stici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Fructlain-Trans”, reprezentată de avocatul Roman Stici, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de SRL „Fruclain-Trans”, reprezentată de avocatul Roman Stici urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fruclain-Trans”, reprezentată de avocatul Roman Stici.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru